

noj temi jedne specijalne metafizike (na primjer u smislu *Wolffove* „*Theologia naturalis*“; racionalne teologije za razliku od racionalne kozmologije i psihologije) naspram takozvane generalne (: ontologije), u eksplicitno metafizičkoj tradiciji (inclusive: racionalizma). — Nije ovdje, nikako, riječ o „korekturi jedne *theologiae crucis*“ u smjeru „*theologiae spiritus*“² koja se, kao na svoj izvor, poziva na Ivanovo evanđelje i svoju sankciju nalazi u trećem članu ispovijedanja vjere, te svoju intenciju ima, — na osnovi postkantovske, spram stare teologije kritičke situacije, a nadovezujući na Hölderlina i Hegela, — bilo u slaganju nekako prosječno shvaćenih Logosa i Mitosa, bilo u dijalektičkom odgovaranju prave ljudske stvari božjoj. — Valja nam se ovde ograditi i od *Löwithove* konfuzije konfesionalno-religioznog, teologijskog i eksplicitno metafizičkog momenta, i njenih filozofijsko-povijesnih konsekvencija³. To tim prije što bi se ovi autori mogli shvatiti — naravno tek nakon povlačenja jednostranih, „posljednjih“ konsekvencija — tako kao da ocrtavaju „razvojne tendencije“ u smjeru „ateizma“ i „naturalizma“ (u Feuerbacha i Marxa), te bi stoga moralo ostati nerazumljivim samo naše pitanje bitnog odnosa „rada“ i „boga“, koje tematizira stvar Marxova mišljenja. — Moramo se ovdje ograditi čak i od vanredno interesantnih, zaci-jelo instruktivnih pokušaja *W. Schulza*: jer i on sam, — koji se u svojim radovima⁴ trudi oko pokazivanja

² Usporedi *W. Bröcker, H. Buhr, Zur Theologie des Geistes, G. Neske, Pfullingen 1960.*

³ Usporedi *K. Löwith, Vorträge und Abhandlungen, Zur Kritik der Christlichen Überlieferung, W. Kohlhammer, Stuttgart, Berlin, Köln, Mainz 1966, naročito: str. 55; K. Löwith, Gott, Mensch und Welt in der Metaphysik von Descartes bis zu Nietzsche, Vandenhoeck & Ruprecht, Göttingen 1967.*

⁴ Usporedi navlastito: *W. Schulz, Die Vollendung des Deutschen Idealismus in der Spätphilosophie Schellings,*